Wirumaa Teataja

Üksiknumbri hind
25 kop.

Ilmub igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Erscheint drei mal wöchentlich: am Dienstag, Donnerstag und Sonnabend.

Toimetus ja talitus:
Rakvere, Lai tän. 8.
Telefonid: peatoimetaja — 165, toimetus ja talitus — 164.
Redaktion und Kontor:
Wesenberg (Rakwere), Lai Str 8.

Nr. 20. **Neljapäeval, 25. septembril 1941. a.** **16. aastakäik.**

50 diviisi täielikult hävitatud

380.000 vangistatud punaarmeelast. — 570 tanki ja 2100 kahurit sõjasaagiks

DNB. 23. september. Juhi peakorterist. Sõjavägede ülemjuhatus teatab:

Peale seda, kui vaenlase läbimurdmise katsed idapool Kiievit tagajärjeta on jäänud, on, nagu eritcates juba avaldatud nende vägede lagunemistunnused eriti märgatavaks saanud. Paljudes kohtades on ohvitserid ja komissarid jätnud oma väeüksused maha ning katsunud vaid ennast päästa. Sellele vaatamata pole nad suutnud oma saatusest kõrvale hoiduda.

Vangide arv on selles suurlahingus tõusnud juba umbes 380.000 peale. Saagiks on seni saadud või hävitatud üle 570 tanki ja 2100 kahuri. Need arvud on aga pidevalt kasvamas. Kogusummas tuleb 50 nõukogude diviisi lugeda täielikult hävitatuks. Vangide hulgas on ka vene 5. armee ülemjuhataja.

Peale varemnimetatud armeede on sellest võidukast sõjakäigust võtnud silmapaistvalt osa ka kindralooberst vabahärra von Weichsi ja jalgväekindral von Stuelpnageli armeed.

Võitluses nõukogude merejõudude ja transportlaevade vastu oli meie lennuvägi ka eile edukas. Pikeerivad pommituslennukid heitsid lõuna pool Odessat pommidega ühe ristleja leekidesse, tabasid rängalt üht torpeedopaati ja üht eelpostipaati ning hävitasid 9 veolaeva 15.000 br. reg. tonni suuruses. Kroonlinna vetes uputasid õhujõud ühe ristleja ja ühe hävitaja, kuna pommidega tabati samuti üht ristlejat ja üht hävitajat. Üks tanklaev süttis põlema.

Edasi suunati õhujõudude rünnakud Peterburgi sõjaliselt tähtsate paikade, Brianski ja Harkovi vahelise raudteeliini ja Krimmi vastu.

Võitlustes briti varustuslaevanduse vastu uputasid õhujõud möödunud ööl ida pool Humberi suudmet ühe kaubalaeva 8000 br. reg. tonni suuruses ja pommitasid Great Yarmouthi sadamat.

Vaenlase õhujõudude pealetungikatsel ühele laevadekaravanile tulistasid miinitraalerid 4 briti lennukit alla.

Möödunud päeva ega öö vältel vaenlase rünnakukatseid riigi piiresse ei olnud.

—

Kaks piiramisrõngast Kiievi all

Juhi peakorterist, 24. septembril. Sõjavägede ülemjuhatus teatab:

Eile jatkati Kiievist ida pool vaenlase vägede hävitamist. Vaenlase vägede jäänused on surutud kokku kahte katlasarnasesse piiramisrõngasse, milliste seisukord õhuvaatlusel täielikult kaootilisteks on osutunud. Juba lähemail päevil tuleb arvestada nende jõudude täieliku hävitamisega.

Kroonlinna lahes saavutasid võitlus- ja pikeerivad pommituslennukid pommide täistabamusi nõukogude lahinglaevadele ja ühele hävitajale. Valge mere rannikul hävitas üks võitluslennukite üksus ühe suure elektrijõujaama. Öised õhujõudude rünnakud suunati heade tagajärgedega Peterburgi ja Moskva peale.

Võitluses Suur-Britannia vastu pommitasid võitluslennukid möödunud ööl sadamaid Sankt-Georgi kanali ääres ning saare lõunarannikul. Suured tulikahjud, milliseid märgati eriti Milfordhavenis, andsid tunnistust rünnakute headest tagajärgedest.

Möödunud öö ega päeva vältel vaenlase lennukid ei tunginud riigi piiresse.

50 Divisionen völlig vernichtet

Bisher 380 000 Gefangene — Mehr als 570 Panzer und 2100 Geschütze erbeutet

Aus dem Führerhauptquartier.

Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nachdem die Ausbruchsversuche der im Raum ostwärts Kiew zusammengedrängten Kräfte erfolglos blieben, machen sich, wie durch Sondermeldung bekanntgegeben, zunehmende Auflösungserscheinungen des Feindes bemerkbar. An vielen Stellen haben die Offiziere und Kommissare der Sowjets in feiger Flucht die Truppe verlassen, um sich einzeln in Sicherheit zu bringen. Trotzdem konnten sie ihrem Schicksal nicht entgehen.

Die Zahl der Gefangenen aus dieser Schlacht hat sich inzwischen auf rund 380.000 erhöht. Mehr als 570 Panzerkampfwagen und 2.100 Geschütze wurden bisher als Beute eingebracht oder vernichtet. Diese Zahlen sind noch ständig im Wachsen. 50 Sowjetdivisionen können als völlig vernichtet gelten. Unter den Gefangenen befindet sich der Oberbefehlshaber der 5. russischen Armee.

Ausser den bereits gennanten Armeen sind an dem glücklichen Verlauf der Schlacht auch die Armeen des Generaloberst Freiherr von Weichs und des Generals der Infanterie von Stuelpnagel hervorragend beteiligt.

Im Kampf gegen sowjetische Seestreitkräfte und Transportschiffe hatte die Luftwaffe auch gestern grosse Erfolge. Sturzkampfflugzeuge warfen südlich Odessa einen Kreuzer in Brand, trafen ein Torpedoboot und ein Vorpostenboot schwer und zerstörten neun Frachter mit zusammen 15.000 BRT. Im Seegebiet von Kronstadt versenkte die Luftwaffe einen Kreuzer und einen Zerstörer. Auf einem weiteren Kreuzer und zwei Zerstörern wurden Bombentreffer erzielt. Ein Tanker geriet in Brand.

Weitere wirksame Luftangriffe richteten sich gegen militärische Anlagen in Leningrad, ferner gegen Eisenbahnverbindungen des Feindes um Brjansk und Charkow sowie in der Krim.

Im Kampf gegen die britische Versorgungsschiffahrt versenkte die Luftwaffe in der letzten Nacht ostwärts der Humber-Mündung ein Handelsschiff von 8.000 BRT und bombardierte den Hafen von Great Yarmouth.

Bei der Abwehr eines feindlichen Luftangriffes auf einen Geleitzug schossen Minensuchboote vier britische Flugzeuge ab.

Kampfhandlungen des Feindes über dem Reichsgebiet fanden weder bei Tage noch bei Nacht statt.

Zwei Kesseln bei Kiew

Aus dem Führerhauptquartier, 24. September. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Raum ostwärts Kiew wurden Gestern weitere Teile des Feindes vernichtet. Der Rest ist in zwei eng umschlossene Kessel zusammengetreten, deren Luftbild kaotische Verhältnisse aufzeigt. In wenigen Tagen kann mit der völligen Beseitigung dieser Kräfte gerechnet werden.

In der Kronstädter Bucht erzielten Kampf- und Sturzkampfflugzeuge Bombenvolltreffer auf Schlachtschiffe und einen Zerstörer der Sowjets. Im Küstengebiet des Weissen Meeres vernichtete ein Kampffliegerverband Grosskraftwerk. Nachtangriffe der Luftwaffe richteten sich Wirksam gegen militärische Anlagen in Leningrad und Moskau.

Im Kampf gegen Grossbritanien bombardierte Kampffliegerkräfte in der letzten Nacht Hafenanlagen am Sankt-Georgi Kanal sowie an der Südküste der Insel. Grössere Brände, in allem in Milfordhaven, liessen den Erfolg dieser Angriffe erkennen.

Kampfhandlungen des Feindes über dem Reichsgebiet fanden weder bei Tage noch bei Nacht statt.

Peterburg nõukogude tööstuskeskusena

Suur osa liidu masinaehituse, elektri- ja laevaehitusetööstusest kaotatud

DNB. Berliin. Saksa sõjajõud on koos oma soome relvavendadega Peterburgi täielikult ümebr piiranud. Sellega kaotab nüüd nõukogude liit ühe oma suurema tööstuskeskuse. Nimelt asub Peterburgis umbes 800 tööstusettevõtet 300.000 töölisega, mis teeb kogu nõukogude tööstusest välja 12 protsenti. Peterburgi tööstuses omavad erilise tähtsuse laevaehitus, samuti ka masina- ning mehaanika- kui ka keemiatööstused. Kui aga võtta juurde Peterburgi lähemat ümbrust, mis on nüüd samuti saksa ja soome vägede käes või teistest liidu osadest ära lõigatud, siis on nõukogude liit kaotanud linna ümberpiiramisega üldse 25% oma masinaehituse produktsioonist, umbes 50% elektrotehnilisest ja 75% laevaehituse tööstusest.

Peterburgis valmistatakse ka eriti komplitseeritud masinaid, nagu tekstiiltööstuse alal, trükimasinaid, plahvatusmootoreid, auruturbiine, aurukatlaid jne., milliste valmistamine kvalifitseeritud tööliskonda nõudis.

Loomulikult osutub sarnane tööstuslinn nagu Peterburg ka üheks tähtsaks sõjavarustustööstuse keskuseks, mille kaotust bolševikud eriti tunda saavad. Elektrimootorite vabrik „Elektrosil" töötab seal 10.000, Kirovi tehased (endised kuulsad Putilovi tehased) 30.000, Nevski masinatehas Lenin (kanalite ja turbiinide ehitus) paljude tuhandete töölistega. Peale selle võib nimetada telefonivabrik Krasnaja Sarjat 5.000, balti laevaehitustööstust Krasnevet 32.000 ja Karl Marxi tekstiilvabrikut 5000 töölisega.

Samasuuri ettevõtteid leidus seal aga ka elektri- ja šveisimismasinate, diiselmootorite, traadi- ja naelatööstuste j. p. m. aladel. Sinna juurde tuleb veel rida laevaehitusettevõtteid, raskemasinaehitusi, igasuguseid varustusettevõtteid, superfosfaadi ja teisi keemiatööstusi. Kõikide nende tööstuste produktsioon ei läinud nõukogude liidule kaotsi alles Peterburgi ümberpiiramise järele, vaid juba nädalate eest, kui saksa ja soome väeüksuste poolt asuti takistama Peterburgi varustamist tooraine tega ning lõigati ära mitmed suured jõujaamad, mis linna tööstusi jõuenergiaga varustasid.

Peterburgi kaotamisega saavad seega bolševikud oma varustusbaasile sarnase lünga, mida nad enam kuidagi täita ei suuda.

Maakonna linna- ja vallavanemate kokkutulek 2. okt.

Viru ajutise maavalitsuse poolt korraldatakse esimene linna- ja vallavanemate kokkutulek 2. oktoobril algusega kell 10 hommikul. Koosolek toimub Viru maavalitsuse ruumes, kus tulevad käsitamisele mitmesugused küsimused, nagu üldine olukord, põllumajanduse olukord ja esilekerkinud vajadused, maareformi küsimused, julgeoleku küsimused, juhtnöörid valla- ja linnavalitsustele, aruanded linna- ja vallavalitsuste tegevusest kohtadelt ja peale selle mitmeid koosolekul üleskerkivaid küsimusi.

Lähemat laevade pommitamisest Kroonlinna all

DNB. Berliin. Saksa võitluslennukite rünnakust Kroonlinna sadamas asuvatele nõukogude sõjalaevadele, mis toimus 21. septembril, antakse teada alljärgnevaid üksikasju:

Lennukite rünnak ning pommide heitmine viidi läbi vaatamata tugevale õhutõrjetulele Kroonlinnas seisvatelt laevadelt ning rannikult. Lahinglaev „Oktoobrirevolutsioon" sai kaks pommitabamust laeva keskossa, mis kutsusid laeval esile uue plahvatuse, mille tagajärjel laeva esiosa täielikult purunes. Laev süttis kohe osa sisemusest põlema. Peale selle kukkus 6 pommi laeva lähedusse.

Raskeristleja „Kirov" sai kaks täistabamust ning üks teine raskeristleja, mille nime ei läinud korda kindlaks teha, sai tabamusena 4 pommi. Mõlemad laevad süttisid pommiplahvatuste järele põlema. Edasi said ühe pommitabamuse kolm hävitajat ja üks miiniristleja. Ka need neli laeva süttisid põlema. Üks kahurpaat plahvatas pommitabamuse järele sedavõrd, et see üksikuteks osadeks laialt lendas. Laeva osad vajusid peagi põhja. Üht 2000 br. reg. tonni suurust veolaeva tabas pomm ahtrisse, mille järele laev uppus. Pommitamine toimus raskekaliibriliste pommidega.

Die Bombardierung der Sowjetkriegsschiffe bei Kronstadt

dnb. Berlin.

Über den Vorlauf des Angriffes deutscher Kampfflugzeuge auf sowjetische Kriegsschiffe im Hafen von Kronstadt am 21. September werden folgende Einzelheiten bekannt:

Der Abflug und Bombenwurf erfolgte unter stärkstem Abwehrfeuer von den Schiffen und von Kronstadt und der Küste her durch Flakartillerie. Das Schlachtschiff „Oktober-Revolution" erhielt zwei Volltreffer mittschiffs, die anscheinend eine weitere Explosion hervorriefen, durch die das Vorschiff völlig aufgerissen wurde. Das Schiff begann aus dem Innern heraus zu brennen. Ausserdem fielen sechs weitere Bomben in die unmittelbare Nähe des Schiffes. Der schwere Kreuzer „Kirow" erhielt zwei Volltreffer, und ein weiterer schwerer Kreuzer, dessen Name nicht zu erkennen war, wurde von vier Bomben getroffen. Beide Schiffe brannten nach den Explosionen der Bomben. Drei Zerstörer und ein Minen-Kreuzer erhielten je einen Volltreffer. Auch diese vier Schiffe grieten in Brand. Ein Kanonenboot explodierte nach einem Bombentreffer und wurde auseinandergerissen. Die Wrackstücke waren in kurzer Zeit im Wasser versunken. Einem Frachter von etwa 2.000 BRT wurde durch einen Volltreffer das Heck zerstört, worauf er ebenfalls sank. Alle Volltreffer wurden durch schwere Bomben derselben Art erzielt.

Määramisi tervishoiualal

.....Rakvere haigla nakkusosakonna juhataja kohused on pandud dr. V. Oja peale, kes on asunud ametikohuste täitmisele. Senine juhataja dr. Marta Rennit vabastati omal palvel.

Viru ajutise maavalitsuse poolt määrati kindlaks Jõhvi haigla personaal järgmiselt: juhatajaks-arstiks dr. Herman Lasberg, õeks Alma Braubrück ja ämmaemandaks Anna Aitjent.

Omal palvel lahkub Viru-Nigula jaoskonnaarsti kohalt dr. Leida Talli, arvates 3. okt. k. a.

Määramisi põllumajanduse alal

Viru ajut. maavalitsuse poolt on määratud veisekasvatuse konsulendiks Adolf Mölder, riigimõisade üiemvalitsejaks Adolf Keremann, seakasvatuse konsulendiks Henn Pärnamägi, Kadrina jaoskonna agronoomiks Ilmar Söstar ning Narva jaoskonna agronoomiks Maksimilian Mets.

Eesti omavalitsuse ülesandeid

Kokkuvõte dr. H. Mäe raadiokõnest 20. septembril

Laupäeva õhtul esines dr. H. Mäe raadiokõnega.

Kõigepealt ta tegi teatavaks, et laupäevast alates kogu Eesti maaala on sõjaväe tagala piirkonnas ja tagala sõjavägede juhataja poolt on määratud ametisse omavalitsus, kelle juhtideks on volitatud järgmised isikud:

Dr. H. Mäe haridusdirektorina korraldab personaal-, hariduse, rahvakasvatuse ja kohtukorralduse küsimusi.

O. Angelus sisedirektorina korraldab siseasju, kommunaalpolitseid, riigikontrolli ja ehitusvalitsuse küsimusi.

Dr. A. Wendt majandusdirektorina korraldab majanduse, rahanduse ja transpordi küsimusi.

Adv. O. Leesment sotsiaaldirektorina korraldab töö-, tervishoiu- ja sotsiaalküsimusi.

Hans Saar põllutöödirektorina korraldab põllumajanduse küsimusi.

Ülaltähendatud isikud täidavad oma ametikohuseid sõjavägede juhataja nimel seniste seaduste ja määruste alusel, kuivõrd neid pole muudetud sõjavägede juhataja määrustega. Neil on õigus sõjavägede juhataja nõusolekul anda määrusi, mil on seaduse jõud.

Ametnike ametisse määramise asjus ütles kõneleja, et nüüdsest peale ei määrata ametnikke ametisse mitte enam suguluse, sõpruse või poliitilise meelsuse pärast, vaid ainult asjatundlikkuse ja isikliku tubliduse järgi.

Eraomanduse jaluleseadmise asjus kehtib nüüdsest peale jälle eraomanduse põhimõte, kuid riigistatud eraomandi tagasiandmise küsimustega ei tegele sõjaväeline võim. Seepärast palub kõneleja selles küsimuses usaldavalt ja kannatlikult oodata, kuni saabub aeg.

Tähtsamaiks ülesandeiks kõigil eestlasil tänapäev on ülesehitamine ja üksteise aitamine. Sõnade aeg on möödas, peame kõik asuma tegudele eestlasele omase tõsiduse ja visadusega. Kõik vabad käed peavad rakenduma tööle. Töö on auasi. Igasugune ülesehitav töö ja iga tõsine tööline on lugupidamisväärt. Pärast suurt hingelist ja materiaalset hävitustööd ehitame endile nüüd uut tulevikku. Üks aasta julma idamaist terrorit on meie hulgast küll paljusid välja kiskunud, kuid ta pole suutnud murda eesti rahva selgroogu ega ta usku tulevikku. Kommunism ja Venemaa on meie hingele võõrad, ja nüüd, kus meie mõa saksa riigijuhi tahtel ja saksa sõjaväe abiga on vabastatud kommunistlikust terrorist, teame me kõik, viimse meheni: meie rahvas ei kuulu itta, vaid läände.

Möödunud kommunistlik terror on leina toonud igasse perekonda; on lahutanud lapsi vanemaist, jättes neid ülalpidamiseta; on lahutatud üksikuid abielupooli, jättes teist abita; ja lõpuks on sõjakäigu ja kommunistliku hävitustöö läbi paljud perekonnad kaotanud kõik, mis neil oli, ja võivad uut elu alustada ainult ühiskonna abiga. Seepärast on loomulik, et eesti rahva hulgast kasvas välja asutus nimega „Eesti Rahva Ühisabi". Kogu eesti rahvas peab panema käed külge ühises hädas aitamisele, ja ainult suure armastuse ja üksteise aitamisega võime teha heaks seda kurja, mis üksikuile meie hulgast on sündinud.

Dr. Mäe kutsus üles kõiki eesti mehi ja eesti naisi võimeid mööda aitama kaasa oma rahva liikmeile rahaliste annetustega Eesti Panga jooksvale arvele nr. 350 või aineliste annetustega, mida võetakse vastu kõikjal.

Kõneleja kutsus üles eriti suure kannatlikkusega ja armastusega üle saama korterikitsikusest, mis on tekkinud sõja läbi purustatud ja kommunistide poolt mahapõletatud elumajade pärast. Ees seisab raske talv — temast saab üle ainult ühise töö ja ühise abiga.

—

Notarlaat alustab tegevust

Rakvere linnapea määrusega alustas ajutiselt tegevust kohalik notariaat, milline asub Rakvere kinnitusameti ruumes, Rohuaia t. 8 (Rakvere ringkonnakohtus). Notariks on Valter Krimm ning kontor on avatud igal tööpäeval kella 9—15-ni.

Täna avatakse kino „Skala"

Peale bolševike lahkumist Rakverest toimub Pikas tänavas asuva kino „Skala" avamine täna, neljapäeval, 25. sept. kell 16. Hooaja avamisel tuleb linastusele „Emaarmastus", kus peaosalistena esinevad tuntud näitlejad Käthe Dorsch, Volf Albach, Retty ja Paul Hörbiger. Lisaks näidatakse „Ufa" kroonikafilmi.

Kino „Scala" eröffnet

Nach dem Fortgang der Bolschewisten aus Wesenberg findet statt am Donnerstag d. 25. Sept. 16 Uhr die Eröffnung des Kino „Scala" Pikk Str. Die Saison wird eröffnet mit dem Film „Mutterliebe". Die Hauptdarsteller sind Käthe Dorsch. Wolf Albach Retty und Paul Hörbiger. Als Zugabe „Ufa" Wochenschau.

Die Aufgaben der Estnischen Selbstverwaltung

Auszüge aus Dr. Mäe's Rede im Radio den 20. September

Am Sonnabend Abend hielt Dr. H. Mäe eine Radiorede. Vor allem machte er bekannt, dass von Sonnabend an ganz Estland als Hinterland der Front gilt und von dem Kommandeur dieses Bezirks eine Selbstverwaltung ins Amt gesetzt ist, zu deren Leitern folgende Personen ernannt sind:

Dr. H. Mäe, als Volksaufklärungs-Direktor befasst sich mit den Personal-, Bildungs-, Volksaufklärungs- und Juridischen Fragen.

O. Angelus, als Direktor der inneren Angelegenheiten ordnet in dieses Ressort gehörenden Fragen, ferner die Kommunal-Polizei, die Reichs-Kontrolle und Bauangelegenheiten.

Dr. A. Wendt, als Volkswirtschafts-Direktor ordnet die Volkswirtschafts-, Finanz- und Transportfragen.

Rechtsanwalt O. Leesment als Sozial-Direktor, befasst sich mit den Arbeits-, Sanitäts- und Sozial-Fragen.

Hans Saar, als Ackerbau-Direktor, ordnet die in dieses Ressort fallenden Angelegenheiten.

Die obengenannten Persönlichkeiten erfüllen ihre Amtspflichten im Namen des Militär-Kommandeurs nach den bisher gültigen Gesetzen und Verordnungen, sofern dieselben nicht vom Militär-Kommandeur abgeändert sind. Sie haben das Recht mit der Genehmigung des Militär-Kommandeurs Verordnungen zu erlassen, die gesetzliche Kraft haben.

Was die Ernennung der Beamten betrifft, sagte der Redner, werden von nun an nicht mehr Personen ins Amt gesetzt nach den Verwandtschafts- und Freundschafts Beziehungen, auch nicht die politische Gesinnung im Auge habend, sondern allein die Sachkenntnis und die persönliche Tüchtigkeit beachtend.

Was das Privat-Eigentum betrifft, gilt von nun an wieder der Grundsatz des Privat-Besitzes, doch mit der Zurückgabe des nationalisierten Eigentums befasst sich nicht die Militär-Macht. Deshalb bittet der Redner in dieser Frage vertrauensvoll und geduldig die richtige Zeit abzuwarten.

Die wichtigste Aufgabe aller Esten heutzutage ist der Aufbau und die gegenseitige Hilfeleistung. Die Zeit der leeren Worte ist vorüber, wir müssen alle an die Taten heran, mit dem den Esten eigenen Ernst und Zähigkeit. Alle freien Hände müssen an die Arbeit. Arbeit ist Ehrensache. Jede aufbauende Arbeit und jeder ernste Arbeiter ist achtungswert. Nach einer grossen seelischen und wirtschaftlichen Vernichtungswut und Tätigkeit, bauen wir uns nun eine neue Zukunft. Ein Jahr des empörenden asiatischen Terrors hat wohl viele aus unserer Mitte hinweggerissen, doch es hat nicht vermocht das Rückgrad des estnischen Volkes zu brechen, auch nicht seinen Glauben an die Zukunft zu vernichten. Der Kommunismus und Russland sind uns fremd und jetzt, nachdem unser Land nach dem Willen des Deutschen Führers und durch die Hilfe der deutschen Wehrmacht vom kommunistischen Terror befreit ist, wissen wir alle, bis zum letzten Mann, unser Volk gehört nicht in den Osten, sondern in den Westen.

Der vergangene kommunistische Terror hat Trauer in jede Familie gebracht; Kinder sind getrennt von den Eltern, sie sind ihrem Schicksal überlassen; getrennt sind Eheleute, von denen ein Teil vielfach im Ebend und zum Schluss haben durch den Krieg und die kommunistische Vernichtungswut viele Familien alles verloren, was sie besassen und können das neue Leben beginnen nur mit der Hilfe der Gemeinschaft. Deshalb ist es natürlich, dass aus dem estnischen Volke hervorging die Institution: „Gemeinschaftliche Hilfe des estnischen Volkes" — „Eesti Rahva Ühisabi". Das gesammte estnische Volk muss Hand anlegen die gemeinsame Not abzuwehren und zu lindern, und nur durch viel Liebe und gegenseitige Hilfeleistung können wir einigermassen das Böse, das Vielen unter uns widerfahren, gut machen.

Dr. Mäe erliess den Aufruf allen estnischen Männern und Frauen nach Möglichkeit mitzuhelfen zur Abwehr der Not der Volksgenossen durch Einzahlung von Geldsummen an das Konto-Korrent Konto Nr. 350 in des „Eesti pank", oder durch andere Gaben, die überall empfangen werden. Der Redner rief auf durch ganz besondere Geduld und Liebe der Wohnungsnot abzuhelfen, die entstanden ist durch den Krieg und durch das Niederbrennen der Häuser durch die Kommunisten.

Der harte Winter steht bevor — den überstehen wir nur durch gemeinsame Arbeit und Gemeinsame Hilfe.

Petersburg von der Union abgeschnitten

Der Sowjets verlieren damit einen weiteren wichtigen wirtschaftlichen Sektor

dnb. Berlin.

Die deutsche Wehrmacht hat zusammen mit ihren finnischen Waffenbrüdern Leningrad eingeschlossen. Die Sowjetunion verliert dadurch eines ihrer grössten Industriezentren. Leningrad besitzt etwa 800 Fabrikbetriebe mit fast 300.000 Mann Belegschaft, das sind 12% der gesamten Sowjetindustrie. Werften, Maschinen- und mechanische sowie chemische Werke stehen im Vordergrund. Nimmt man die Industrie der näheren und weiteren Umgebung Leningrads hinzu, was ohne weiteres angängig ist, da auch die Umgebung in deutsch-finnischer Hand oder von der Sowjetunion abgeschnitten ist, so sind durch die Besetzung der Umgebung bezw. Einschliessung von Leningrad rund 25 Prozent der Maschinenproduktion und Nichteisenmetallerzeugnisse, rund 50% der elektrotechnischen und rund 75% des Schiffsbaues der Sowjetunion lahmgelegt.

Die Leningrader Industrie fertigt im übrigen komplizierte Maschinen an, wie Textil- und Druckereimaschinen, Verbrennungsmotore, Dampfturbinen, Hochspannungskessel u.a.m., die einen hochqualifizierten Arbeiterstamm notwendig machen.

Eine Industriestadt wie Leningrad stellt natürlich auch ein wichtiges Rüstungszentrum dar, dessen Verlust die Sowjets nicht verschmerzen können. Die Elektromaschinenfabrik „Elektrosil" hat 10.000, die Kirow-Werke (bekannter unter dem alten Namen Putilow) 30.000, die Newsky-Maschinenfabrik Lenin (Kanal- und Turbinenbau) mehrere tausend Arbeiter, die Telefonfabrik Krasnaja Sarja 5.000, die baltische Werft und Gummiwerft Krasneve 32.000, die Textilmaschinenfabrik Karl Marx 5000 Arbeiter.

So geht es weiter mit den Fabriken für Elektrowesen und Schweissmaschinen, Dieselmotoren und Schleifmaschinen, Pressluftwerkzeuge und Schleifsteine, Draht, Nägel und Kleineisenzeug. Dazu kommen mehrere Schiffswerften, Schwermaschinenbauanstalten, Rüstungsbetriebe aller Art, Superphosphat- und sonstige chemische Werke. Sie alle fallen für die Sowjetrüstung nicht erst jetzt durch die Einschliessung aus, sondern schon seit Wochen, da der deutsch-finnische Vormarsch die Zufuhr an Rohstoffen und die Versorgung mit Kraftstrom unterbrach, das Wasser- und Wärmerkraftwerk am Wolchow und die Swir-Kraftwerke abschnitt.

Die Sowjets erleiden also eine Lücke in ihrer Rüstungsindustrie, die sie nicht mehr ausfüllen können

Puid müüakse linna 1. puulaost

Linnavalitsuse korraldusel on linnas asuvad puulaod ajutiselt suletud, väljaarvatud Jaama puiesteel asuv linna 1. küttepuudeladu. Selles laos sooritatakse müügitehinguid puudele, millised asuvad Sõmeru metsavahi juures (linnast 4—5 km). Puude transporteerimine eelnimetatud metsavahi juurest toimub ostja kulul. Puude hinnad: 1. sort 25 rbl. jooksev meeter ning 3. sort 21 rbl. jooksev meeter. Puude ostmisel peab ostjal olema ette näidata tõend majadevalitsejalt ehk eramajades elutsevatel ostjatel majaomanikult, et ostjal pole tagavaraks rohkem puid, kui pool jooksvat meetrit. Puude müük Sõmeru metsavahi juurest korraldatakse selleks, et ära hoida kahekordset vedu.

Viru ajutise maavalitsuse telefonid

Viru ajutisel maavalitsusel on kasutada järgmised telefonid: maavanem — nr. 1, maavanema asetäitja — 26, maavalitsuse sekretär — 41, administratiivosakonna juhataja — 15, administratiivosakonna asjaajaja — 10,.. maavalitsuse majandusjuhataja — 42, maavalitsuse kassa — 18, põllumajandusosakond — 9, agronoomid — 2-82, tervishoiuosakond — 7, hoolekandeosakond — 2-64 ja haridusosakond — 58.

Linna puudustkannatajaid abistatakse

Rakvere linnavalitsus ametisse asudes pidi tõdd algama tühjaksröövitud kassaga, kuna bolševikud pagedes viisid kaasa kõik kassasoleva raha. Selle tõttu tekkis linnavalitsusel raskusi vajaliste summade väljamaksmisel. Raskusi tekkis ka linna hoolealuste määratud summade väljamaksmisel. Linna jõukamad kodanikud, arusaades hoolealuste olukorda, on hakanud jõudu mööda puudustkannatajate abistamiseks annetama summasid, millised tänuga võetakse vastu. Järjekordselt on summasid annetanud Rakvere elutsev endine kalanduslärn omanik Edgar Pank 5000 rubla ning artell „Rahvarii" samuti 500 rubla.

Loodetavasti leidub veelgi kodanikke, kelledel on võimalust puudustkannatajate abistamiseks.

Armee ülemjuhataja laip kindlustuspunkris

DNB. Berliin. Saksa sõdurid, kes neil päevil võtsid ühe Peterburgi ees asuva kindlustuspunkri, leidsid sealt nõukogude 42. armee ülemjuhataja laiba.

Purustavad löögid Peterburgile

Hävitati seitse 52. tonnist tanki

DNB. Berliin, 23. september. 22. septembril peetud võitlustes Peterburgi kindlustusvööndis olid saksa väeosad vaatamata nõukogude vägede südile vastupanule võidukad ning vallutasid uusi rajoone. Mitmetes kohtades tegid bolševikud jällegi asjatuid katseid saksa üksuste edasitungi tankide ja kahurite toetusel ette võetud vastupealetungidega tõkestada, kuid need löödi korduvalt tagasi. Seejuures kaotasid nõukogude väed seitse rasket tanki, nimelt kõik 52-tonnised. Katse juures rünnata saksa jalgväge, tulistati üks nõukogude lennuk jalgväerelvade tulega alla.

Samal päeval võtsid saksa õhujõudude tugevad võitlus- ja hävituslennukite üksused osa ka maapinnal peetavatest võitlustest, millega jalgväge edukalt toetati. Lainetena järgnevate rünnakutega pommitati vaenlase kahuri- ja jalgväepositsioone, kuna teiste lennukite poolt vahetpidamata tulistati kuulipildujaist nõukogude vägesid. Bolševike vägede koonduspaigad ning kolonnid aeti laiali, paljud maanteed muudeti pommitrehtrite tõttu läbipääsmatuks ning raudteeliinid purustati. Ka linnas pommitati mitmeid sõjaliselt tähtsaid alasid.

Lainetena järgnenud rünnakuid võeti saksa võitluslennukite poolt 22. septembril ette ka seni veel Saaremaal viikivate nõukogude väeosade hävitamiseks. Välikindlustused, kahurite positsioonid ja kindlustuspunkrid said raskeid pommitabamusi. Ümberpiiratud vaenlasele tekitati raskeid ja veriseid kaotusi.

Idafrondi põhja osas võitlevad soome väeosad olid viimastel päevadel jällegi võidukad. Nimelt läks soomlastel korda piirata ümber 5 nõukogude pataljoni ja neid täielikult hävitada. Lahingu lõppemise järele loeti ainult surnuid üle kolme tuhande. Peale selle said soomlased suurt sõjasaaki relvade ja teiste materjalide näol.

Karjala frondiosas võitlevad soome väeüksused tulistasid alla 7 nõukogude lennukit.

Peale seda, kui soomlased vabastasid punavägedest Laadoga järve ranniku, on viimased sunnitud endid tagasi tõmbama ka järve põhjaosas asuvatelt saartelt. Valamo, Ristisaar, Mokkerokko, Heinasenwass, Rahmansaar j. t. on jälle soomlaste käes.

Sieben 52 Tonnen-Panzer erledigt

Rollende Angriffe im Raum von Leningrad

dnb. Berlin, 23. September.

Im Kampf um die Befestigungsanlagen von Leningrad waren die deutschen Truppen auch am 22. September trotz zähen Widerstandes der Bolschewisten erfolgreich und erkämpfen weiteres Gelände. An verschiedenen Stellen versuchten die Sowjets wiederum vergeblich, das stete Vordringen der deutschen Truppen durch Gegenangriffe mit Artillerie- und Panzerunterstützung aufzuhalten. Die Bolschewisten verloren bei diesen Gegenangriffen, die sämtlich von den deutschen Truppen erfolgreich zurückgeschlagen wurden, sieben schwere Panzerkampfwagen, alles 52-Tonner. Bei dem Versuch, deutsche Infanterie anzugreifen, wurde ein sowjetisches Flugzeug nur durch das Feuer der Infanteriewaffen abgeschossen.

Die deutsche Luftwaffe setzte am 22. September im Raum von Leningrad starke Kräfte von Kampf- und Jagdfliegern zur Unterstützung des Heeres im Erdkampf ein. In rollenden Angriffen wurden Artillerie- und Infanteriestellungen der Sowjets mit vielen Bomben belegt. In ununterbrochener Folge griffen andere deutsche Flugzeuge die Bolschewisten im Tiefflug mit Bordwaffen an. Bolschewistische Truppenansammlungen und Transportkolonnen wurden zersprengt, mehrere Strassen durch grosse Bombentrichter unbefahrbar gemacht und Eisenbahnstrecken unterbrochen. Auch die Versorgungsanlagen anderer kriegswichtiger Ziele in Leningrad selbst wurden mehrfach mit Bomben belegt.

Ostame
pliramata arvul
rukist
nisu
otri
kaeru
herneid
jõhvikaid
pohli
seeni
Viru Majandusühing
Rakveres, Lai tän. 19
Osakonnad: VIRU-KABALAS, VIRU-JAAGUPIS, KADILAS, ASSAMALLAS, KANTKÜLAS, MÄNNIKVÄLJAL

Oma juhatuseliiget
härra Martin Pall'i
mälestab
Voore Kartuliühing.

Oma kauaaegset endist juhatuseliiget
Martin Pall'i
mälestab
Küti Valla Vabatahtlik Tuletõrje Ühing.

Unustamatut
Marie Mihkra't
mälestavad leinas
abikaasa, tütar ja omaksed.
Matmine Pauluse kirikus, 25. sept. 1941, k. 13.00.

Südamlik tänu
kõigile, kes Endel Pukspuu ja Erik Lepiku matusetalitusest Haljala koguduse kalmistul laupäeval, 20. septembril s. a. osa võtsid.
OMAKSED.

Ostame
nisu,
rukist,
otri, kaeru,
ristiku ja timuti
seemneid
Meie seemnepuhastusjaamas puhastame ja sorteerime igasugust vilja ja seemneid.
Eesti Seemnevilja Ühisus
Rakvere osakond,
Rakvere Lai tän. 7.

Vajatakse linna lähedale väiketallu
teenijat.
Kaubelda laup., 27. sept. kella 9—13 Rohuaia tän. 13.

Vajatakse vilunud tsement katusekivitegijat
töömeest
Koeravere, Edg. Männik.

Kino „SKALA"
Hooaja avamine 25. sept.!
Ema-armastus
Peaosalised: Käthe Dorsch, Wolf Albach Retty, Paul Hörbiger.
II Ufa kroonikafilm.
Seansside algus kl. 16 ja 18.

Kino „SCALA"
Premiere!
Mutter-liebe
Hauptdarsteller: Käthe Dorsch, Wolf Albach Retty, Paul Hörbiger.
II. Ufa Wochenschau.
Beginn der Seancen 16; 18.

Soovin osta vähetarvitatud
lapsevankri.
Teated s.l.t. kuni laup., 27. sept.

Vajatakse
põllutöölist
ja PERENAISE ABI.
Kohala as. Sõmeru v. Valter.

Virumaa Tööstuskombinaadi likvideerimise puhul
töötab puukingatööstus
edasi Rakveres Tartu tn. 58 (mitte villa „Tammikus")
A. Paavo.

K. a. töövõimaldajad!
Autojuht
palub võimaldada teenistust, teeb luksepa ja ehituspuusepa tööd, on instrueerimisvõimeline mehhaanilisel alal, on usaldatav ja karske.
Kirj. slt. „Metsamees".

Soovitakse osta korralikku
diivanit.
Teatada slt. „Diivan" all.

Meesametnik vajab kohe
korterit
1—2 tuba ja köök. Teatada slt. „Korter".

Kuulutage
„Virumaa Teatajas"